

Lausunto
30.10.2025

Asia nro: DKIR/697/00.05.00/2025

Viite: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö alueellisen varautumisen yhteistyön ja tilannekuvatoiminnan kehittämishankkeeseen ja Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan valtioneuvoston asetukseen

Valtiovarainministeriölle

Kirkkohallitus katsoo, että alueellisen varautumisen yhteistyön ja tilannekuvatoiminnan kehittämishankkeen raportti on laaja-alainen ja perusteellisesti laadittu. Pyydämme, että raportissa huomioidaan seuraavat näkökulmat:

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on julkisoikeudellisena toimijana lakisääteisiä yhteiskunnallisia tehtäviä, joista varautumisen kannalta kriittisin on hautaustoimi ja sen hoitaminen kaikissa turvallisuustilanteissa. Naton resilienssin perusvaatimus numero 5, ”kyky käsitellä suuria määriä siviiliuhreja”, edellyttää suomalaisessa kontekstissa kirkon yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa vainajaprosessin turvaamiseksi.

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on merkittävä rooli yhteiskunnan kokonaisturvallisuudessa myös henkisen kriisinkestävyyden osalta. Tämä näkyy muun muassa kollektiivisen hädän ja surun tilanteissa niin valtakunnallisella, alueellisella kuin paikallisella tasolla. Lisäksi kirkon kattava seurakuntaverkosto ja sen henkisen huollon toiminta muodostavat merkittävän alueellisen ja paikallisen resurssin, joka täydentää viranomaisten psykososiaalisen tuen valmiuksia. Seurakuntien velvollisuudesta varautua henkisen huollon tarjoamiseen kriisitilanteissa on säädetty myös kirkkolain (652/2023) 11. luvun 38:ssä.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ei edellä todetun valossa asemansa sekä tehtäviensä puolesta rinnastu muihin uskonnollisiin yhteisöihin tai järjestöihin. Näin ollen sen huomioon ottaminen alueellisen varautumisen yhteistyörakenteissa on perusteltua ja välttämätöntä.

Alueellisessa valmiussuunnittelun moniviranomaisyhteistyössä on kirjattu sopimuksiin sekä harjoiteltu seurakuntien mittavan kiinteistökannan hyödyntämistä väestön evakuoinneissa. Tämän lisäksi seurakunnat väestökirjanpidosta vastaavana viranomaisena pystyvät täydentämään DVV:n palveluverkostoa väestöevakuointien yhteydessä. Jokaisessa seurakunnassa on palvelupiste (kirkkoherranvirasto), joka

Lausunto
30.10.2025

turvaa väestökirjanpitoa laajojen evakuoitien aikana. Yllä mainittuihin tehtäviin eivät pysty muut uskonnolliset yhdyskunnat eivätkä järjestöt

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on eri katsomusten ja uskonnollisten yhteisöjen välisen vuoropuhelun kannalta keskeinen toimija, muun muassa resurssiensa ja koko Suomen kattavan alueellisen ja paikallisen läsnäolonsa vuoksi.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on tällä hetkellä edustettuna alueellisissa valmiustoimikunnissa. Valmiustoimikunnissa tulisi jatkossakin olla kirkon edustus nimenomaan hiippakuntatasolta kirkon alueellisena toimijana.

Edellä todetun vuoksi alueellisten valmiustoimikuntien kokoonpanoissa Suomen evankelis-luterilainen kirkko tulisi Lupa- ja valvontavirastosta annetun valtioneuvoston asetuksen (896/2025) 5 §:n muuttamisen perusteluissa rinnastaa säännöksessä tarkoitettuihin muihin viranomaisiin eikä viimeisessä virkkeessä mainittuihin uskonnollisiin ja muihin yhteisöihin.

Niilo Pesonen
kansliapäällikkö

Petri Määttä
kirkkoneuvos